

İLKOKUMA EĞİTİMİ VE MÜZİK*

Öznur ÖZTOSUN ÇAYDERE**
Ebru BULUT ALIR ***

ÖZET

Dil-müzik ilişkisine ve müziğin bir eğitim aracı olduğu düşüncesine dayanarak bu çalışmada, ilkökuma eğitiminin ses, hece, sözcük, cümle, metin oluşturma aşamalarının her birinde müzik yoluyla eğitimle ilkökuma için belirlenmiş kazanımlara daha etkili ulaşmanın mümkün olup olmadığının belirlenmesi ve bu yöntemin “müziksel kazanımlar” açısından etkili olup olmadığının ortaya konması amaçlanmıştır. Bu çalışmada, deney ve kontrol gruplu son test modelli deneysel araştırma yöntemi kullanılmıştır. Araştırmanın evreni, Ankara ili Elmadağ ilçesi ilköğretim okullarının birinci devre birinci sınıf öğrenci ve öğretmenlerinden oluşmaktadır. Ankara ili Elmadağ ilçesi ilköğretim okulları içerisinde seçilmiş Barut İlköğretim Okulu ve bu okulun 2011-2012 eğitim öğretim yılında okuyan birinci sınıf öğrencileri ve birinci sınıf öğretmenleri araştırmanın örneklemini oluşturmaktadır. Elde edilen sonuçlara göre “müzik destekli ilkökuma eğitimi”, ilkökuma eğitimi basamaklarından, “ünsüz ses/harf tanıma” ve “hece oluşturma” kazanımları etkili olmuş; “cümleye soluk alarak başlama”, “ünlü ses/harf tanıma”, “kelime oluşturma”, “cümle oluşturma” kazanımlarında ise etkisiz olmuştur. Her ne kadar belirtilen dört kazanım için yeterince etkili olmasa da, bu yöntemin ilkökumada destekleyici olarak kullanılabilir sonucuna ulaşılmıştır. Bunun yanı sıra deney grubunda yapılan “müzik destekli ilkökuma eğitimi” nin müziksel kazanımlar (ezgi, ritim tekrarı, toplu ve bireysel uyum, birlikte hareket edebilme, diyafram nefesi kullanımı) açısından etkili olduğu görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Müzik, ilkökuma ve müzik, ilkökuma, müzikle ilkökuma

ELEMANTARY READING EDUCATION AND MUSIC

ABSTRACT

Based on the relationship between language and music and since the music is a tool of education, the purpose of this study is to put forth whether it is possible to get more effectively the achievements set for the first reading with education through music in each stage of forming sound, syllable, word, phrase, text in first reading education or not, and whether this method is effective in terms of "musical achievements" or not. In this study, the experimental research method of final test model with test and control group. The scope of the study consists of the first semester of first grade students and teachers of the primary schools in Elmadağ District in Ankara. Barut Primary School is chosen from the Primary schools in Elmadağ District in Ankara Province and the first grade students and teachers in the academic year 2011-2012 comprise the research sample. Percentage frequency and non-parametric tests are used to analyse the data. "Music-assisted first reading education" is one of the stages of the first reading education, and it is effective in terms of the achievement of "silent letter/sound recognition" and "forming syllable ". This method is ineffective in terms of the achievements of "to start to talk taking breath," "voice letter/sound recognition", "forming word", "forming phrase". Although the method is not effective enough for the stated four achievements, it can be said that this method is a method that can be active in first reading.

Key Words: Music, Elementary Reading And Music, Elementary Reading, Elementary Reading With Music

* Kırıkkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Müzik Bölümünde Hazırlanmış Yüksek Lisans Tezidir.

** Doç. Dr. Kırıkkale Üniversitesi GSF Müzik Bölümü Öğretim Üyesi, ocaydere@hotmail.com

*** Yunus Büyükkuşoğlu Anadolu Lisesi Müzik Öğretmeni

1.GİRİŞ

Müziği çok yönlü ele aldığımızda, üretiminden tüketiminden, etkilerinden söz edebiliriz. Tam bu noktada etkileri eğitimsel anlamda pek çok araştırmada da (makalenin ilgili araştırmalar kısmında mevcut olduğu gibi) kanıtlandığı gibi planlanarak gerçekleştirildiğinde özellikle çocuklara ilişkin yapılan araştırmalara konu olmuş ve olmaya da devam edecektir. “İnsan, yapısındaki ve çevresindeki sesleri algılar, çözümler, yorumlar ve giderek başta dil (konuşma) ve müzik olmak üzere değişik anlatım biçimlerine dönüştürür. Bu süreç insan yaşamının ayrılmaz bir parçasını oluşturur” (Uçan, 2005: 32). Aileleri ve yakın çevreleri açısından çocukların ilk kez çıkardıkları sesler ve bu seslerin hecelere sözcüklere ve cümlelere dönüşmesi oldukça heyecan vericidir. Aileler böylece çocuklarının iletişim kurmasından mutluluk duyar. Aileler, çocuklarının ilk okuyabildikleri ve yazabildikleri sesleri, heceleri, sözcükleri ve cümleleri gördüğünde ve duyduğunda da çocuklarının ilk kez anadilini konuşmaya başladığı zamanki hisleri yaşar. Bu bağlamda okuma, yazılı ve yazısız kaynaklarla, okuyucu ve çevresel unsurların etkileşimi sonucu oluşan anlam kurma süreci olarak tanımlanmaktadır. Anlam kurma sürecinin gerçekleşmesi, okutanın okuyanı (öğretmenin öğrenciyi) iyi anlamasına, konusunu iyi bilmesine ve öğretmesine bağlıdır (Akyol, 2001: 14). Okumayı öğrenmede klasik yöntemlerin dışında öğretmenlerin farklı deneyimlemelerle yeni yaklaşımlara açık olmaları öğretmen ve öğrenci açısından oldukça önemlidir. “Müzik ve okuma birliktedir. Çünkü şarkı söylemek dilin kutlamasıdır. Çocukların dilinde doğal olarak ritim ve melodi vardır. Çocuklar bu doğal müzik dilini anlamayı şarkı söylemeyi kullanarak ve okumayı öğrenerek yaparlar” (Harp, 1988:454; Akt. Kolb, 1996: 76). Bu sebeple araştırmada genel anlamda müziğin etkisi konusu ele alınmıştır ve aşağıda ortaya konulan amaç belirlenmiştir. Ayrıca bu araştırma, 2005-2006 eğitim öğretim yılında uygulamaya koyulan *İlkokuma-yazma öğretiminde “Ses Temelli Cümle Yöntemi”* kapsamında sürdürülmüştür. Ses temelli cümle yönteminde, ilkokuma yazma öğretimine seslerle başlanmaktadır. Anlamli bütün oluşturacak birkaç ses verildikten sonra seslerden hecelere, hecelerden kelimelere, cümlelere ulaşılmaktadır, Ses temelli cümle yöntemi ile ilkokuma yazma öğretimi, kısa sürede cümlelere ulaşılacak şekilde düzenlenmelidir. Yazı öğretiminde, öğrencilerin gelişimine uygun olan bitişik eğik yazı harfleri kullanılmaktadır (MEB, 2004).

1.1. Araştırmanın Amacı

Bu araştırmada, müziğin etkisinden ve dil-müzik ilişkisinden yararlanarak ilkokuma eğitiminin ses, hece, sözcük, cümle, metin oluşturma aşamalarının her birinde müzik desteği ile yapılan eğitimle ilkokuma eğitimi için belirli kazanımlara daha etkili ulaşmanın mümkün olup olmadığını ortaya koymak amaçlanmıştır. Ayrıca araştırmanın uygulanması sonucunda müziğin ilkokumaya etkisinin yanı sıra müzik destekli ilkokuma yönteminin müziksel kazanımlar açısından etkisinin olup olmadığını ortaya konulması da amaçlanmıştır. Bu amaçla oluşturulan denence ve alt denenceler aşağıdaki gibidir:

Denence İlköğretim okulu birinci sınıf birinci dönemde geleneksel ilkokuma öğretimine ek olarak yapılan müzikle ilkokuma öğretimi, geleneksel ilkokuma öğretimine göre daha etkilidir.

Alt Denenceler

- 1- “Müzik destekli ilkokuma öğretimi” ile “geleneksel ilkokuma öğretimi” arasında 3. ses grubuna ait kazanımlara ulaşmada deney grubu lehine anlamlı bir fark vardır.
- 2- “Müzik destekli ilkokuma öğretimi” ile “geleneksel ilkokuma öğretimi” arasında 6. ses grubuna ait kazanımlara ulaşmada deney grubu lehine anlamlı bir fark vardır.
- 3- Deney grubunda yapılan “Müzik destekli ilkokuma öğretimi” sonucunda müziksel kazanımlar (ezgi, ritim tekrarı, toplu ve bireysel uyum, birlikte hareket edebilme, diyafrem nefesi kullanımı) açısından ön test ve son test karşılaştırıldığında anlamlı bir fark vardır.

1.2. Araştırmanın Önemi

- Dil-müzik ilişkisine dayanarak ve müziğin eğitim aracı olması dolayısıyla; ilkokuma öğretiminde müziğin kullanımının ilkokumaya yarar sağlaması bakımından önem taşımaktadır.
- Çalışmada kullanılan yöntem ve materyaller ilkokuma öğretiminde kullanılmak üzere önemli bir kaynak oluşturabilir. Araştırmada geliştirilen yöntem ve materyaller ilköğretim okullarında görev yapan sınıf öğretmenlerine ve müzik öğretmenlerine yeni bir kaynak olması bakımından önem taşımaktadır.
- İlköğretim birinci sınıf ilkokuma amaçlarına, müzik desteği ile ulaşılması ve öğrencilerin eğlenerek, keyif alarak daha rahat bir öğrenme süreci geçirmelerinde etkin rol oynaması bakımından önem taşımaktadır.
- Bu çalışma müziğin etkileri konusunda araştırma yapacak kişilere kaynak oluşturması açısından önem taşımaktadır.

1.3. İlgili Araştırmalar

Öztosun'un (2002) “İlköğretim Okullarında Müziklendirilmiş Fişlerle Yapılan Eğitimin İlkokuma Öğretimine Etkisi” isimli doktora tezinde dil ve müzik ilişkisinden yararlanarak, müziklendirilmiş fişler yardımıyla tümdengelim yöntemiyle ilkokuma öğretimi hedeflerine ulaşmak amaçlanmış, bu doğrultuda deneysel bir çalışma gerçekleştirilmiştir. Deney ve kontrol grupları üzerinde yapılan bu çalışma sonucunda, geleneksel ilkokuma öğretimine ek olarak müziklendirilmiş fişlerle yapılan ilkokuma öğretiminin sadece geleneksel ilkokuma öğretimi uygulanan gruba göre daha etkili olduğu sonucuna varılmıştır. Öztosun'un bu araştırmasının önerilerinden tümevarımsal ilkokuma yöntemlerinden olan “ses temelli cümle” yönteminde de denenebilirliği bu araştırmanın problemine ışık tutmuştur.

Anvari, Trainor, Woodside ve Levy'nin (2002) “Okul Öncesi Çocuklarda Müzikal Beceri, Fonolojik İşleme ve Erken Okuma Arasındaki İlişki” isimli makalelerinde 4 ve 5 yaş çocuk grupları üzerinde yapılan deneysel çalışmada müzik algısı ile fonolojik (dilsel) farkındalık arasında ilişki aranmıştır. Müzik algı becerileri yapılan ritim, melodi, ses testleriyle; okuma için gerekli işitsel becerileri ise fonolojik farkındalık testleriyle değerlendirilmiştir. Dil işleme melodik, ritmik, harmonik ayrımcılık gibi müzik algı

becerileri ile okuma için gerekli işitsel bileşenleri işleme becerileri birbiriyle ilişkili bulunmuştur. Dilsel ve müziksel bilgi arasındaki bu ilişki çocukluk döneminde erken müzik eğitiminin dilsel beceriler ve ilkokuma becerileri açısından çok faydalı olacağı sonucunu da göstermektedir.

Steele'in (2006) "Gelişmiş Okuma Müzik Programının, Çocuklarda Okuma Üzerindeki Etkileri" isimli makalesinde okuma güçlüğü yaşayan çocukların, gelişmiş müzik müfredatına maruz bırakılması sonucunda okumalarında oluşacak farklılıklar araştırılmaktadır. Okuma güçlüğü çeken 39 çocuk düzeltici okuma kampına alınmış; deney ve kontrol grubu olarak ayrılmıştır. Kontrol grubuna düzeltici okuma kampında 6 haftalık bir süre boyunca 2-3 gün 30 dakikalık şarkı eğitimi müzik etkinlikleri uygulanmıştır. Deney grubuna düzeltici okuma kampında 6 haftalık bir süre boyunca haftada 4 gün 30 dakikalık özel bir gelişmiş okuma müzik programı uygulanmıştır. Gelişmiş okuma müzik programının etkinlikleri özetle şu şekildedir; Bu 6 haftalık eğitim süreci boyunca öğretilen şarkıların içinde bulunan anahtar kelimelerden biri çocuğa verilir ve çocuğun bu kelimeyi çözümlemesi istenir. Çözümlemeyi kolaylaştırması bakımından anahtar kelime görsellerle de desteklenir Çocuk bu kelimeyi ve şarkıyı çözümleyebilirse öğrencinin önüne konulan davul, ksilofon vb. gibi ritim enstrümanlarından birini çalmasına izin verilir. Araştırma sonunda deney grubunun kontrol grubuna oranla daha çok gelişme gösterdiği kaydedilmiştir.

Öztosun'un (2006) "Dil Gelişimi ve Okuma Eğitiminde Müziğin Etkisi" isimli derleme makalede okuma-dil-müzik-eğitim bağlantısına ilişkin yapılan 8 araştırma incelenmiş, eğitimin farklı alanlarında araç olarak kullanılan müziğin, müzikle eğitimin etkililiği ortaya konmuştur. İncelenen 8 araştırmanın ışığında müziğin çocukların okuryazarlıklarının ve dil becerilerinin gelişmesinde önemli bir araç olduğu, ayrıca müzik eğitimi sayesinde çocukların dinleme becerilerinin geliştiği, 2-5 yaş çocuklarının ezgi ve ritim hafızalarının gelişmesiyle konuşma tonlarının farklılaştığı ve adaptasyon becerilerinin de geliştiği sonucuna ulaşılmıştır.

Paquette ve Rieg'in (2008) "Yeni İngilizce Dil Öğrenenlerin Okuma-Yazma Gelişimini Desteklemek İçin Müzik Kullanma" isimli derleme makalelerinde müzikal form ne olursa olsun, müzik eğitimi için öğretmenin düzeyi ne olursa olsun, müzik yoluyla okuma-yazma ve dil eğitimine teşvikin okulöncesi ve ilköğretim sınıflarında çok önemli olduğu belirtilmektedir. Bu çalışmada konuşma, okuma-yazma, dinleme ve dil becerilerini geliştirmek için ders içinde gramer kurallarını, öğretilmesi hedeflenen kelimeleri, deyimleri bilindik şarkılar ya da kafiyeli şarkılar üreterek kullanabileceğine dair birçok örnek bulunmaktadır. Şarkıların dil derslerinde hem sunum hem uygulama kısmında, kelime bilgisi, telaffuz, ritim ve konuşma gibi dil becerilerini kazandırmada kullanılabileceği ifade edilmiştir. Öğrencilerin motivasyonlarını ve yaratıcılıklarını desteklemek amacıyla farklı ve kolay malzemelerden müzik aleti tasarlama etkinliklerinin yapılmasının önemli olduğu belirtilmiştir. Aynı zamanda müziğin dinleme, dikkat, hafıza, yaratıcılık becerilerini de geliştirdiği sonucuna varılmıştır.

Langfit'in (1994) "İlkokuma Düzeyinde Müzik, Okuma ve Yazmayı Bütünleştirme" isimli makalesinde ilkokul öğrencilerinin başarılı birer okuryazar olabilmeleri için müziğin önemli bir yardımcı, önemli bir araç olduğu ifade edilmektedir. Müziğin bu derslerde ne şekilde kullandığı şöyle örneklenebilir: Derste işlenen kış teması üzerine

kışın yapmaktan keyif alınan eylemler öğrencilere sorulur, ifadeler tahtaya yazılır ve öğretmen tarafından bilindik bir çocuk şarkısının bestesi üzerine bu sözler giydirilir, çocuk bu şarkıyı hemen hatırlar ve eşlik etmeye başlar. Şarkıya yeni dizeler eklerler. Derste yazılan bu şarkı ve hikâyesi kaleme alınır, resimleri eklenir, ders sonunda sınıf kütüphanesine eklenen yeni bir sınıf kitabı oluşturulmuş olur. Böylece çocuklara eğlenceli olduğu kadar etkili bir okuma etkinliği yaşatan örnek bir işleyiş gerçekleşmiş olur. Bu tezin materyal hazırlama kısmında bilindik şarkıların kullanılması konusunda bu makaleden yararlanılmıştır.

Standley'in (2008) "Müzik Öğretimi Çocuk Okuma Eğitimine Yardım Edebilir mi?" adlı makalesinde okuma becerilerini etkileyen çeşitli müzik müdahalelerinin kullanıldığı 30 çalışma ve sonuçları toplanarak bir meta-analizi araştırması ortaya konmuştur. Araştırmanın istatistiksel sonuçlarına göre okuma becerisini arttırmada kullanılan müzik müdahalelerinin genellikle okuma eğitimi üstünde olumlu etkisi olduğu kanıtlanmıştır.

Mickela'nın (1990) "Müziğin Öğrencilerin Gelişimi Üzerinde Etkisi Var mıdır?" konulu makalesinde, müziğin birbirinden farklı alanlarda etkili öğrenmede kullanılabilecek en iyi araç olduğu ifade edilmektedir. Derleme olan bu makalede;

- Müziğin okuma-yazma öğrenmede, matematik ve fen derslerinde başarı sağladığı, müzik ve beyin, müzik ve kendine saygı konuları arasında ilişkisinin olduğu, bu konuda yapılan araştırma örnekleriyle doğrulanmıştır.
- Müzik ve başarı arasında önemli bir ilişki olduğu, Güney California'da lise öğrencileri arasında yapılan çalışma sonrasında kanıtlanmıştır.
- Yine Norveç Araştırma Kurumu'nun yaptığı bir araştırmaya göre müzikal yeterlilik ve motivasyonu yüksek öğrenciler arasında bir ilişki bulunduğu ortaya konmuştur.
- Enstrüman çalmak ve beyin gelişimi arasında bir ilişki olduğu California Tıp Fakültesinde yapılan bir araştırmayla kanıtlanmıştır.
- Ayrıca New York'ta yapılan bir araştırmayla müziğin okuma, dinleme, hafıza eğitimi, tahmin için gerekli becerileri geliştirdiği ortaya konmuştur.

Harp (1988) "Neden Çocuklar Okuma Saatinde Şarkı Söylüyor?" adlı makalesinde; çocukların dilinin doğal ritim ve melodi içermesinden dolayı okumada bu doğal müzik dillerini kullanabileceklerinden, ayrıca çocukların dilbilgisini söze dökmeseler de bu bilgilerini şarkı yardımı ile ortaya çıkartabileceklerinden bahsedilmektedir. Bu amaca ulaşmak için; Shelia Fitzgerald'ın yerel okullarında öğretmenlere düzenlenen "müzik kullanarak okuma eğitimi" çalışması planlanmış ve bu çalışma, günlük etkinliklerin önemli bir kısmı şarkı söylemeye ayrılarak sürdürülmüştür. (Müzik öğretmeni ile yapılan bir saatlik ders hariç.) "Müzik kullanarak okuma öğretimi programı" beş aşamadan oluşturulmuştur. Bunlar favori şarkıların öğretilmesi, yazıdaki şiirselliğin hissettirilmesi, şarkılardan oluşan tabloların ve kitapçıkların oluşturulması, anlamayı geliştirme çalışmaları yaptırılması, yazma etkinliklerinin yaptırılması, şarkı defterlerinin

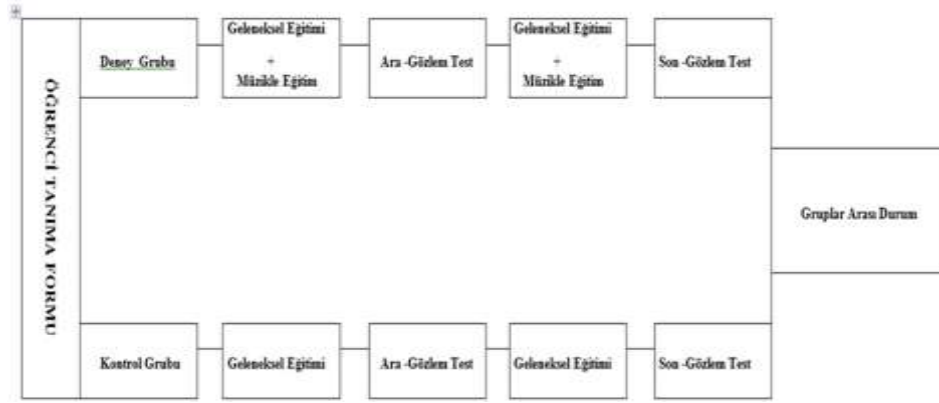
oluşturulmasıdır. Planlanmış şekli ile yürütülen bu çalışmadan amaçlara ulaşıldığı, okuma için şarkıların kullanılmasının okuma eğitimine katkı sağladığı anlaşılmaktadır.

2. YÖNTEM

Bu araştırma, deneysel araştırma yönteminin kullanıldığı nicel bir araştırmadır. Aşağıda araştırmada kullanılan Deneysel araştırma modellerine ilişkin bilgi verilmiştir.

2.1. Araştırma Modeli

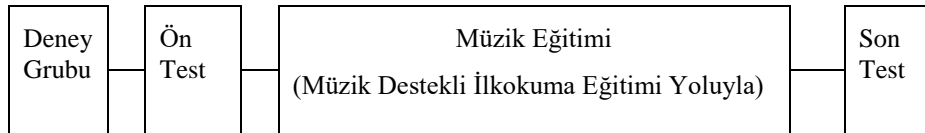
Araştırmada iki model kullanılmıştır. Birinci model *deney ve kontrol gruplu son test* modelidir. Şematik olarak aşağıda gösterilmiştir.

Şekil 1. Araştırmanın birinci ve ikinci denencesine ait model

- “Müzik destekli ilkokuma öğretimi” ile “geleneksel ilkokuma öğretimi” arasında 3. ses grubuna ait kazanımlara ulaşmada deney grubu lehine anlamlı bir fark vardır.”
- “Müzik destekli ilkokuma öğretimi” ile “geleneksel ilkokuma öğretimi” arasında 6. ses grubuna ait kazanımlara ulaşmada deney grubu lehine anlamlı bir fark vardır.”

şeklindeki iki alt denence için deney ve kontrol gruplu son test modeli kullanılmıştır. Kaptan’a (1995: 88) göre “Bazen eğitim araştırmalarında fırsat olsa bile ön-test yapma olanağı ya da gereği yoktur.” Bu araştırmada da öğrencilerin ilköğretim okullarına başlamadan önce okuma bilmediklerinden ötürü ön-test yapılmamıştır. Araştırmada deneysel sürecin ortasında (3. ses grubu aşaması) bir ara gözlem test ve sonunda (6. ses grubu aşaması) son gözlem test yapılmıştır. İkinci model kontrolsüz ön test-son test modelidir. Şematik olarak aşağıda gösterilmiştir.

Şekil 2. Araştırmanın üçüncü denencesine ait model

Deney grubunda yapılan “müzik destekli ilkokuma öğretimi” sonucunda müziksel kazanımlar (ezgi, ritim tekrarı, toplu ve bireysel uyum, birlikte hareket edebilme, diyafram nefesi kullanımı) açısından ön test ve son test karşılaştırıldığında anlamlı bir fark vardır” denencesi için ise, *kontROLSÜZ ön test-son test modeli* kullanılmıştır. “Kontrol grubu olmayan bu modelde araştırma grubu ya da grupları alınmakta, deneye başlamadan önce deneklere test verilerek başarı durumu saptanmaktadır. Deney bittikten sonra grup ya da gruplar tekrar teste tabi tutulmakta ve deneyin etkisi bu iki test arasındaki farka göre değerlendirilmektedir” (Kaptan, 1995: 81). Yukarıda görüldüğü gibi bu araştırmada iki model kullanılmıştır.

2.1.1. Araştırma İçin Oluşturulan Deneysel Koşullar

- Elmadağ ilçesi İlköğretim Okulu (Barut İlköğretim Okulu) deney okulu olarak belirlenmiştir.
- Bu okulun 1/A sınıfı kontrol grubu 1/B sınıfı ise deney grubu olarak belirlenmiştir.
- Deney grubu 1/B sınıfı öğrenci sayısı 19’dur.
- Kontrol grubu 1/A sınıfı öğrenci sayısı 26’dır.
- Uygulama için ilk saatlerde derse uyum, son saatlerde ise günün yorgunluğu söz konusu olabileceğinden ders saati olarak 2. saat seçilmiştir.
- Deneysel çalışma kapsamında dört aylık sürecin ilk ayında haftada 1 ders saati, ikinci ve üçüncü ayında haftada 2 ders saati, dördüncü ayında ise haftada 3 ders saati biçiminde uygulamalar sürdürülmüştür.
- Uygulamada kullanılan materyallerin bir bölümü popüler çocuk şarkılarından, çizgi film şarkılarından seçilerek, sözleri hedef kazanıma göre uyarlanarak ya da araştırmacı tarafından bestelenen şarkılardan oluşturulmuştur.

2.2. Evren

Araştırmanın evreni, Ankara İli Elmadağ İlçesi İlköğretim okullarının birinci devre birinci sınıf öğrencilerinden ve öğretmenlerinden oluşmaktadır.

2.3.Örneklem

Ankara ili Elmadağ ilçesi ilköğretim okulları içerisinde seçilmiş Barut İlköğretim Okulu ve bu okulun 2011-2012 eğitim öğretim yılında okuyan 45 birinci sınıf öğrencisi ve 2 sınıf öğretmeni araştırmanın örneklemi oluşturmaktadır. Örneklem grubu, araştırmacının imkânları doğrultusunda random tekniğiyle seçilmiştir. Deney öncesinde öğrencileri tanımayla ilişkin bir bilgi formu kullanılmış ve öğrencilerin sınıflardaki dağılımları kontrol edilmiştir.

Tablo 1.

Örneklem Grubuna İlişkin Dağılım

Örneklem Grubu	Kontrol Grubu	Deney Grubu
Kız Öğrenci	12	7
Erkek öğrenci	14	12
TOPLAM	26	19

2.3.1. Deneysel Eğitim Süreci Uygulama Basamakları

- “Minik Rüzgârlar” (Ek-2) hikâyesi ile drama yöntemi kullanılarak “diyafram nefesi” öğretimi uygulanmıştır.
- Hedeflenen ünsüz ses/harf öğretimi, “ğ, j, l, m, n, r, v, y, z” sesleri için 3 yarım ton tizleştirilerek tekrarlanan bağlı (legato) tek ses egzersizleri, “b, c, ç, d, g, h, k, p, t” sesleri için kesik (staccato) diyafram nefesi egzersizleri, “s, ş, f” sesleri için bağlı (legato) diyafram egzersizleri uygulanmıştır.
- Hedeflenen ünlü ses/harf öğretimi, “a, e, ı, i, o, ö, u, ü” sesleri için 3 tam ses aralıklı legato ses egzersizi (yarım ses tizleşerek tekrar edilmiştir) uygulanmıştır.
- Hedeflenen hece ve kelimelere ulaşmak için, bir sonraki basamakta öğretilecek olan şarkı içinden seçilmiş 3 kelimeye bilmeceler yoluyla ulaşılır. Ulaşılan 3 kelime bağlı (legato) tek ses egzersizi ile uygulanmıştır.
- Hedeflenen cümle ve metne ulaşmak için, sözleri yeniden uyarlanmış bilindik çocuk şarkıları, çizgi film müzikleri ve araştırmacı tarafından bestelenmiş çocuk şarkıları yoluyla öncesinde şarkıların hikâyeleri görsellerle pekiştirilip, kulaktan şarkı öğretimi yöntemi uygulanır. Koro ve solo tekrarlarla şarkı pekiştirilmiştir.

2.4. Verilerin Toplanması

Bu araştırmada verilerin toplanmasında gözlem tekniği kullanılmıştır. Araştırmaya özel gözlem formları hazırlanmış ve gözlem sürecinde kullanılmıştır.

Gözlem Formunun Hazırlanması ve Uygulanması

Bu araştırmada müzik destekli ilkokuma modelinin ilkokumada etkisi için bir form, müziksel kazanımların etkisi için bir form olmak üzere iki gözlem formu hazırlanmış ve kullanılmıştır. Gözlem formları sınıf öğretmenliği, müzik öğretmenliği ve istatistik bölümlerinden yetkili uzman görüşlerinden ve konuyla ilgili yayınlardan yararlanılarak hazırlanmıştır. Eğitim bir yarıyıl sürmüştür. Bu sürede eğitim öğretimde olan aksamaların çalışma planını olumsuz etkilememesi sağlanmıştır. Gözlem, iki gözlemci tarafından yürütülmüştür.

2.5. Verilerin Çözümlemesi

Verilerin çözümlemesinde nonparametrik test olan Mann-Whitney testi U kullanılmıştır. Anlamlılık düzeyi, testlerde 0,05 olarak belirlenmiş ve anlamlılık değeri (p) 0,05 sonuçlarla karşılaştırılarak karar verilmiştir. Karar verilirken p değeri 0,05’ten küçükse Ho hipotezi reddedilmiş; p değeri 0,05’ten büyükse reddedilmemiştir.

3. BULGULAR

Araştırmanın bu bölümünde ilkokuma öğretiminde müziğin etkisi ve müziksel kazanımlar açısından ele alınan alt problemlere göre bulgular mevcuttur. Veriler alt denencelere göre açıklanmaya ve yorumlanmaya çalışılmıştır.

3.1. Birinci Alt Denence: “Müzik destekli ilkokuma öğretimi” ile “geleneksel ilkokuma öğretimi” arasında 3. ses grubuna ait kazanımlara ulaşmada deney grubu lehine anlamlı bir fark vardır.

3.1.1. Birinci Alt Denencenin Çözümü: Aşağıda birinci alt denenceye ait beklenen altı kazanım için tablolar ve yorumları mevcuttur. Bu durum sırası ile açıklanmıştır.

Tablo 2.

Ses Grubu Cümleye Soluk Alarak Başlama Kazanımına Ait Deney ve Kontrol Grubunun Karşılaştırıldığındaki Durum

Gruplar Arası Durum	Cümleye Soluk Alarak Başlama Kazanımı
Mann-Whitney U	247,000
Z	,000
Asymp. Sig. (2-tailed)	1,000

Ho: Cümleye soluk alarak başlama kazanımı için gruplar arası fark yoktur.

H1: Cümleye soluk alarak başlama kazanımı için gruplar arası fark vardır.

P=1,000 > 0,05 Ho reddedilemez.

Tablo 2’de görüldüğü gibi “cümleye soluk alarak başlama” kazanımı açısından gruplar arasında deney grubu lehine anlamlı fark olmadığı ortadadır.

Tablo 3.

Sessiz Harf Tanıma Kazanımına Ait Deney ve Kontrol Grubunun Karşılaştırıldığındaki Durum

Gruplar Arası Durum	Sessiz Harfi Tanıma Kazanımı
Mann-Whitney U	247,000
Z	-2,383
Asymp. Sig. (2-tailed)	0,017

Ho : Sessiz harfi tanıma kazanımı için gruplar arasında fark yoktur.

H1 : Sessiz harf tanıma kazanımı için gruplar arasında fark vardır.

P= 0,017 < 0,05 Ho reddedilir.

Tablo 3’te görüldüğü gibi “sessiz harf tanıma” kazanımı açısından gruplar arasında anlamlı fark olduğu ortadadır.

Tablo 4.

Ses Aşaması “Sesli Harf Tanıma” Kazanımına Ait Deney ve Kontrol Grubunun Karşılaştırıldığındaki Durum

Gruplar Arası Durum	Sesli Harfi Tanıma Kazanımı
Mann-Whitney U	237,000
Z	-,346
Asymp. Sig. (2-tailed)	0,730

Ho: Sesli harfi tanıma kazanımı için gruplar arası fark yoktur.

H1: Sesli harfi tanıma kazanımı için gruplar arası fark vardır.

P= 0,730 > 0,05 Ho reddedilemez.

Tablo 4’te görüldüğü gibi “sesli harf tanıma” kazanımı açısından gruplar arasında anlamlı fark olmadığı ortadadır.

Tablo 5.

Ses Grubu Aşamasında Hece Oluşturma Kazanımına Ait Deney ve Kontrol Grubunun Karşılaştırıldığındaki Durum

Gruplar Arası Durum	Hece Oluşturma Kazanımı
Mann-Whitney U	158,500
Z	-2,226
Asymp. Sig. (2-tailed)	0,026

Ho: Hece oluşturma kazanımı için gruplar arası fark yoktur.

H1: Hece oluşturma kazanımı için gruplar arası fark vardır.

P= 0,026 < 0,05 Ho reddedilir.

Tablo 5’te görüldüğü gibi “hece oluşturma” kazanımı açısında gruplar arasında anlamlı fark olduğu ortadadır.

Tablo 6.

Kelime Oluşturma Kazanımına Ait Deney ve Kontrol Grubunun Karşılaştırıldığındaki Durum

Gruplar Arası Durum	Kelime Oluşturma Kazanımı
Mann-Whitney U	219,000
Z	-0,834
Asymp. Sig. (2-tailed)	0,404

Ho: Kelime oluşturma kazanımı için gruplar arasında fark yoktur.

H1: Kelime oluşturma kazanımı için gruplar arasında fark vardır.

P= 0,404 > 0,05 Ho reddedilemez.

Tablo 6’da görüldüğü gibi “kelime oluşturma” kazanımı açısından gruplar arasında anlamlı fark olmadığı ortadadır.

Tablo 7.

Kelime Oluşturma Kazanımına Ait Deney ve Kontrol Grubunun Karşılaştırıldığındaki Durum

Gruplar Arası Durum	Cümle Oluşturma Kazanımı
Mann-Whitney U	235,500
Z	-0,398
Asymp. Sig. (2-tailed)	0,691

Ho: Cümle oluşturma kazanımı için gruplar arasında fark yoktur.

H1: Cümle oluşturma kazanımı için gruplar arasında fark vardır.

P= 0,691 > 0,05 Ho reddedilemez.

Tablo 7’de görüldüğü gibi “cümle oluşturma” kazanımı açısından gruplar arasında anlamlı fark olmadığı ortadadır.

3.2.İkinci Alt Denence: “Müzik destekli ilkokuma öğretimi” ile “geleneksel ilkokuma öğretimi” arasında 6. ses grubuna ait kazanımlara ulaşmada deney grubu lehine anlamlı bir fark vardır.

3.2.1.İkinci Alt Denencenin Çözümü: Aşağıda ikinci alt denenceye ait beklenen altı kazanım için tablolar ve yorumları mevcuttur. Bu durum aşağıda sırası ile açıklanmıştır.

Tablo 8.

Ses Grubu Cümleye Soluk Alarak Başlama Kazanımına Ait Deney ve Kontrol Grubunun Karşılaştırıldığındaki Durumu

Gruplar Arası Durum	Cümleye Soluk Alarak Başlama Kazanımı
Mann-Whitney U	247,000
Z	,000
Asymp. Sig. (2-tailed)	1,000

Ho: Cümleye soluk alarak başlama kazanımı için gruplar arası fark yoktur.

H1: Cümleye soluk alarak başlama kazanımı için gruplar arası fark vardır.

P= 0,393 > 0,05 Ho reddedilemez.

Tablo 8’de görüldüğü gibi “cümleye soluk alarak başlama” kazanımı açısından gruplar arasında anlamlı fark olmadığı ortadadır.

Tablo 9.

Sessiz Harf Tanıma Kazanımına Ait Deney ve Kontrol Grubunun Karşılaştırıldığındaki Durum.

Gruplar Arası Durum	Sessiz Harf Tanıma Kazanımı
Mann-Whitney U	164,000
Z	2,144
Asymp. Sig. (2-tailed)	0,032

Ho: Sessiz harfi tanıma kazanımı için gruplar arasında fark yoktur.

H1: Sessiz harf tanıma kazanımı için gruplar arasında fark vardır.

P= 0,032 < 0,05 Ho reddedilir.

Tablo 9’da görüldüğü gibi “sessiz harf tanıma” kazanımı açısından gruplar arasında anlamlı fark olduğu ortadadır.

Tablo 10.

Ses Aşaması Sesli Harf Tanıma Kazanımına Ait Deney ve Kontrol Grubunun Karşılaştırıldığındaki Durum

Gruplar Arası Durum	Sesli Harf Tanıma Kazanımı
Mann-Whitney U	228,000
Z	-1,223
Asymp. Sig. (2-tailed)	0,221

Ho: Sesli harfi tanıma kazanımı için gruplar arası fark yoktur.

H1: Sesli harfi tanıma kazanımı için gruplar arası fark vardır.

P= 0,221 > 0,05 Ho reddedilemez.

Tablo 10’da görüldüğü gibi “sesli harf tanıma” kazanımı açısından iki grup arasında anlamlı fark olmadığı ortadadır.

Tablo 11.

Ses Grubu Aşamasında Hece Oluşturma Kazanımına Ait Deney ve Kontrol Grubunun Karşılaştırıldığındaki Durum

Gruplar Arası Durum	Hece Oluşturabilme Kazanımı
Mann-Whitney U	138,000
Z	-2,779
Asymp. Sig. (2-tailed)	0,005

Ho: Hece oluşturma kazanımı için gruplar arasında fark yoktur.

H1: Hece oluşturma kazanımı için gruplar arasında fark vardır.

P= 0,005 < 0,05 Ho reddedilir.

Tablo 11’de görüldüğü gibi “hece oluşturma” kazanımı açısından gruplar arasında anlamlı fark vardır.

Tablo 12.

Kelime Oluşturma Kazanımına Ait Deney ve Kontrol Grubunun Karşılaştırıldığındaki Durum.

Gruplar Arası Durum	Kelime Oluşturabilme Kazanımı
Mann-Whitney U	210,000
Z	-,963
Asymp. Sig. (2-tailed)	0,335

Ho: Kelime oluşturma kazanımı için gruplar arasında fark yoktur.

H1: Kelime oluşturma kazanımı için gruplar arasında fark vardır.

P= 0,335 > 0,05 Ho reddedilemez.

Tablo 12’de görüldüğü gibi “kelime oluşturma” kazanımı açısından gruplar arasında anlamlı fark olmadığı ortadadır.

Tablo 13.

Ses Grubu Aşamasında Cümle Oluşturma Kazanımına Ait Deney ve Kontrol Grubunun Karşılaştırıldığındaki Durum

Gruplar Arası Durum	Cümle Oluşturabilme Kazanımı
Mann-Whitney U	198,000
Z	-1,280
Asymp. Sig. (2-tailed)	0,200

Ho: Cümle oluşturma kazanımı için gruplar arasında fark yoktur.

H1: Cümle oluşturma kazanımı için gruplar arasında fark vardır.

P= 0,200 > 0,05 Ho reddedilemez.

Tablo 13'te görüldüğü gibi "cümle oluşturma" kazanımı açısından gruplar arasında anlamlı fark olmadığı ortadadır.

Birinci ve ikinci alt denencenin çözümü için aynı sonuca varılmıştır. Denencelerin ikişer kazanımının doğrulandığı, dörder kazanımın doğrulanmadığı söylenilebilir. Her iki denencede de "Müzik destekli ilkokuma eğitimi" basamaklarından olan, sessiz harf tanıma ve hece oluşturma kazanımları bakımından etkili olduğu görülmüştür. Bu yöntem her iki denencede de cümleye soluk olarak başlama, sesli harf tanıma, kelime oluşturma, cümle oluşturma kazanımları açısından etkisizdir.

3.3. Üçüncü Alt Denence: Deney grubunda yapılan "Müzik destekli ilkokuma öğretimi" sonucunda müziksel kazanımlar (ezgi, ritim tekrarı, toplu ve bireysel uyum, birlikte hareket edebilme, diyafram nefesi kullanımı) açısından ön test ve son test karşılaştırıldığında anlamlı bir fark vardır.

3.3.1. Üçüncü Alt Denencenin Çözümü: Aşağıda üçüncü alt denenceye ait beklenen dokuz kazanım için tablolar ve yorumları mevcuttur. Bu durum aşağıda sırasıyla açıklanmıştır.

Tablo 14.

Deney Grubunun "Diyafram Nefesi Alma" Kazanımında Ön Test ve Son Test Karşılaştırması

Ön Test- Son Test Karşılaştırma	Diyafram Nefesi Alma Kazanımı
Z	-3,779 ^a
Asymp. Sig. (2-tailed)	,000

Ho: Diyafram nefesi alma kazanımı için ön test ve son test arasında fark yoktur.

H1: Diyafram nefesi alma kazanımı için ön test ve son test arasında fark vardır.

P= 0,000 < 0,05 Ho reddedilir.

Tablo 14'te görüldüğü gibi "diyafram nefesi alma" kazanımı açısından ön test-son test arasında anlamlı fark olduğu ortadadır. Bu durumda, deney grubu öğrencilerinin müziksel kazanımların ilki olan diyafram nefesi alma kazanımını büyük ölçüde gerçekleştirdikleri ortadadır.

Ho: Müziksel çalışmaya nefes olarak başlama kazanımı için ön test ve son test arasında fark yoktur.

H1: Müziksel çalışmaya nefes olarak başlama kazanımı için ön test ve son test arasında fark vardır.

P= 0,000 < 0,05 Ho reddedilir.

Tablo 15'te görüldüğü gibi "müziksel çalışmaya diyafram nefesi olarak başlama" kazanımı açısından ön test-son test arasında anlamlı fark olduğu ortadadır.

Tablo 16.

Deney Grubunun “Müziksel Çalışmaya Birlikte Başlama” Kazanımında Ön Test ve Son Test Karşılaştırması

Ön Test- Son Test Karşılaştırma	Grupla Birlikte Başlama Kazanımı
Z	-3,810 ^a
Asymp. Sig. (2-tailed)	,000

Ho: Müziksel çalışmaya grupla birlikte başlama kazanımı için ön test ve son test arasında fark yoktur.

H1: Müziksel çalışmaya grupla birlikte başlama kazanımı için ön test ve son test arasında fark vardır.

P= 0,000 < 0,05 Ho reddedilir.

Tablo 16’da görüldüğü gibi “müziksel çalışmaya grupla birlikte başlama” kazanımı açısından ön test-son test arasında anlamlı fark olduğu ortadadır.

Tablo 17.

Deney Grubunun “Müziksel Çalışmayı Birlikte Bitirme” Kazanımında Ön Test ve Son Test Karşılaştırması

Ön Test- Son Test Karşılaştırma	Grupla Birlikte Bitirme Kazanımı
Z	-3,906 ^a
Asymp. Sig. (2-tailed)	,000

Ho: Müziksel çalışmayı grupla birlikte bitirme kazanımı için ön test ve son test arasında fark yoktur.

H1: Müziksel çalışmayı grupla birlikte bitirme kazanımı için ön test ve son test arasında fark vardır.

P= 0,000 < 0,05 Ho reddedilir.

Tablo 17’de görüldüğü gibi “müziksel çalışmayı grupla birlikte bitirme” kazanımı açısından ön test-son test arasında anlamlı fark olduğu ortadadır.

Tablo 18.

Deney Grubunun “Müziksel Çalışmayı Ritmine Uygun Söyleme” Kazanımında Ön Test ve Son Test Karşılaştırması

Ön Test- Son Test Karşılaştırma	Ritme Uygun Söyleme Kazanımı
Z	-3,831 ^a
Asymp. Sig. (2-tailed)	,000

Ho: Müziksel çalışmayı ritme uygun söyleme kazanımı için ön test ve son test arasında fark yoktur.

H1: Müziksel çalışmayı ritme uygun söyleme kazanımı için ön test ve son test arasında fark vardır.

P= 0,000 < 0,05 Ho reddedilir.

Tablo 18’de görüldüğü gibi “müziksel çalışmayı ritmine uygun söyleme” kazanımı açısından ön test-son test arasında anlamlı fark olduğu ortadadır.

Tablo 19.

Deney Grubunun “Müziksel Çalışmayı Ezgisine Uygun Söyleme” Kazanımında Ön Test ve Son Test Karşılaştırması

Ön Test-Son Test Karşılaştırma	Ezgiye Uygun Söyleme Kazanımı
Z	3,598 ^a
Asymp. Sig. (2-tailed)	,000

Ho: Müziksel çalışmayı ezgisine uygun söyleme kazanımı için ön test ve son test arasında fark yoktur.

H1: Müziksel çalışmayı ezgisine uygun söyleme kazanımı için ön test ve son test arasında fark vardır

P= 0,000 < 0,05 Ho reddedilir.

Tablo 19’da görüldüğü gibi “müziksel çalışmayı ezgisine uygun söyleme” kazanımı açısından ön test-son test arasında anlamlı fark olduğu ortadadır.

Tablo 20.

Deney Grubunun “Müziksel Çalışmayı Sözlerini Doğru Telaffuz Etme” Kazanımında Ön Test ve Son Test Karşılaştırması

Ön Test-Son Test Karşılaştırma	Sözleri Doğru Telaffuz Etme Kazanımı
Z	-3,685 ^a
Asymp. Sig. (2-tailed)	,000

Ho: Müziksel çalışmanın sözlerini doğru telaffuz etme kazanımı için ön test ve son test arasında fark yoktur.

H1: Müziksel çalışmanın sözlerini doğru telaffuz etme kazanımı için ön test ve son test arasında fark vardır.

P= 0,000 < 0,05 Ho reddedilir.

Tablo 20’de görüldüğü gibi “müziksel çalışmayı sözlerini doğru telaffuz etme” kazanımı açısından ön test-son test arasında anlamlı fark olduğu ortadadır.

Tablo 21.

Deney Grubunun “Müziksel Çalışmada Sesi ve Nefesi Doğru Kullanma” Kazanımında Ön Test ve Son Test Karşılaştırması

Ön Test- Son Test Karşılaştırma	Sesi ve Nefesi Doğru Kullanma Kazanımı
Z	-3,782 ^a
Asymp. Sig. (2-tailed)	,000

Ho: Müziksel çalışmada sesi ve nefesi doğru kullanma kazanımı için ön test ve son test arasında fark yoktur.

H1: Müziksel çalışmada sesi ve nefesi doğru kullanma kazanımı için ön test ve son test arasında fark vardır.

P= 0,000 < 0,05 Ho reddedilir.

Tablo 21’de görüldüğü gibi “müziksel çalışmada sesi ve nefesi doğru kullanma” kazanımı açısından ön test-son test arasında anlamlı fark olduğu ortadadır.

Tablo 22.

Deney Grubunun “Müziksel Çalışmada Nefes Yerlerinde Nefes Alma” Kazanımında Ön Test ve Son Test Karşılaştırması

Ön Test- Son Test Karşılaştırma	Nefes Yerlerinde Nefes Alma Kazanımı
Z	-3,697 ^a
Asymp. Sig. (2-tailed)	,000

Ho: Müziksel çalışmada nefes yerlerinde nefes alma kazanımı için ön test ve son test arasında fark yoktur.

H1: Müziksel çalışmada nefes yerlerinde nefes alma kazanımı için ön test ve son test arasında fark vardır.

P= 0,000 < 0,05 Ho reddedilir.

Tablo 22’de görüldüğü gibi “müziksel çalışmada nefes yerlerinde nefes alma” kazanımı açısından ön test-son test arasında anlamlı fark olduğu ortadadır.

Üçüncü Alt Denencenin Çözümü için, denencenin doğrulandığı, müziksel kazanımların gerçekleştiği söylenilebilir. Ezgi, ritim tekrarı, toplu ve bireysel uyum, birlikte hareket edebilme ve diyafram nefesi kullanımı olarak beklenen müziksel kazanımlar, “müzik destekli ilkokuma” yoluyla gerçekleştirilmiştir. Bu durumda, hem ilkokuma eğitimi gerçekleşmiş hem de müzik eğitimi gerçekleşmiş olması beklenen sonuçtur. İlköğretim/ilkokul birinci sınıftan itibaren iki amaca hizmet eden araştırmadaki gibi ilkokuma sisteminin geliştirilmesi, çocuğun ilkokumadaki kazanımları edinirken aynı zamanda müziksel kazanımları gerçekleştirmesi de mümkündür.

4.TARTIŞMA ve SONUÇ

Araştırmada, deneysel sürecin ortasında (3. ses grubu aşaması) ve sonunda (6. ses grubu aşaması) yapılan değerlendirme için aynı sonuca ulaşılmıştır.

Şöyle ki;

- “Cümleye soluk alarak başlama” başarısı açısından gruplar arasında fark olmadığı görülmüştür.
- “Ünsüz ses/harf tanıma” başarısı açısından gruplar arasında fark olduğu görülmüştür.
- “Ünlü ses/harf tanıma” başarısı açısından gruplar arasında fark olmadığı görülmüştür.
- “Hece oluşturma” başarısı açısından gruplar arasında fark olduğu görülmüştür.
- “Kelime oluşturma” başarısı açısından gruplar arasında fark olmadığı görülmüştür.
- “Cümle oluşturma” başarısı açısından gruplar arası fark olmadığı görülmüştür.

Deneysel sürecin ortasında (3. ses grubu aşaması) ve sonunda (6. ses grubu aşaması) yapılan değerlendirme için, iki kazanımının doğrulandığı, dört kazanımın doğrulanmadığı söylenilebilir. “Müzik destekli ilkokuma eğitimi” ilkokuma eğitimi basamaklarından olan, “ünsüz ses/harf tanıma” ve “hece oluşturma” kazanımı bakımından etkilidir. Bu yöntem cümleye “soluk alarak başlama”, “ünlü ses/harf tanıma”, “kelime oluşturma”, “cümle oluşturma” kazanımları açısından etkisizdir. Her ne kadar belirtilen dört kazanım için yöntem yeterince etkili olmasa da, bu yöntemin ilkokumada aktif kullanılabilir bir yöntem olduğu söylenilebilir. Bu yöntemde etkili olan “Ünsüz ses/harf tanıma” kazanımı diyafram nefesi egzersizleri ve bağlı tek ses

egzersizleri yolluyla, “hece oluşturma” kazanımı ise bağlı üç kelime egzersizi ve sözleri uyarlanmış bilindik çocuk şarkıları, çizgi film müzikleri veya bestelenen yeni çocuk şarkıları yoluyla gerçekleştirilmiştir. Deneysel grupta yapılan “müzik destekli ilkökuma eğitimi” sonucunda müziksel tüm kazanımlar (ezgi, ritim tekrarı, toplu ve bireysel uyum, birlikte hareket edebilme, diyafram nefesi kullanımı) açısından ön test- son test karşılaştırmalarında anlamlı farka ulaşılmıştır.

Şöyle ki;

- “Diyafram nefesi alma” başarısı açısından deneysel grupta ön test-son test arasında anlamlı fark olduğu görülmüştür.
- “Müziksel çalışmaya diyafram nefesi alarak başlama” kazanımı açısından ön test-son test arasında anlamlı fark olduğu görülmüştür.
- “Müziksel çalışmaya grupla birlikte başlama” kazanımı açısından ön test-son test arasında anlamlı fark olduğu görülmüştür.
- “Müziksel çalışmayı grupla birlikte bitirme” kazanımı açısından ön test-son test arasında anlamlı fark olduğu görülmüştür.
- “Müziksel çalışmayı ritmine uygun söyleme” kazanımı açısından ön test-son test arasında anlamlı fark olduğu görülmüştür.
- “Müziksel çalışmayı ezgisine uygun söyleme” kazanımı açısından ön test-son test arasında anlamlı fark olduğu görülmüştür.
- “Müziksel çalışmada sözleri doğru telaffuz etme” kazanımı açısından ön test-son test arasında anlamlı fark olduğu görülmüştür.
- “Müziksel çalışmada sesi ve nefesi doğru kullanma” kazanımı açısından ön test-son test arasında anlamlı fark olduğu görülmüştür.
- “Müziksel çalışmada nefes yerlerinde nefes alma” kazanımı açısından ön test-son test arasında anlamlı fark olduğu görülmüştür.

Deneysel grupta yapılan “müzik destekli ilkökuma eğitimi” sonucunda müziksel kazanımlar (ezgi, ritim tekrarı, toplu ve bireysel uyum, birlikte hareket edebilme, diyafram nefesi kullanımı) açısından ön test- son test karşılaştırıldığında anlamlı bir fark vardır. Böylece denence doğrulanmış, müziksel kazanımlar gerçekleşmiştir. Ezgi, ritim tekrarı, toplu ve bireysel uyum, birlikte hareket edebilme ve diyafram nefesi kullanımı olarak beklenen müziksel kazanımlar, “müzik destekli ilkökuma” yoluyla sağlanmıştır. Bu durumda, hem ilkökuma eğitiminin, hem de müzik eğitiminin gerçekleşmiş olması, beklenen sonuçtur. İlköğretim/ilkokul birinci sınıftan itibaren araştırmadaki gibi iki amaca hizmet eden ilkökuma sisteminin geliştirilmesi yoluyla, çocuğun ilkökumadaki kazanımları edinirken aynı zamanda müziksel kazanımları da gerçekleştirmesi mümkün olabilecektir.

Langfit’in (1994) “İlkokuma Düzeyinde Müzik, Okuma ve Yazmayı Bütünleştirme” isimli araştırması ile “müzik ve ilkökuma” konulu bu araştırma bilindik şarkıların materyal olarak kullanılması bakımından paralellik göstermektedir.

Öztosun’un (2002) “İlköğretim Okullarında Müziklendirilmiş Fişlerle Yapılan Eğitimin İlkokuma Öğretimine Etkisi” konulu araştırması “cümle” (tümdengelim) yöntemine dair

ilkokuma öğretiminde müziğin kullanımına örnek oluştururken, yapılan “ilkokuma ve müzik” konulu bu araştırma ise “ses temelli cümle” (tümevarım) yönteminde müziğin kullanımına örnek oluşturmaktadır. Her iki yöntemde de müzik desteğinin etkililiği kanıtlanmıştır.

Müziksel becerinin çocuğun dil gelişimindeki olumlu etkisini kanıtlayan Anvari ve diğerlerinin (2002) araştırmasında olduğu gibi “müzik ve ilkokuma” konulu yapılan bu araştırmada da sonuçlar birbiri ile örtüşmektedir. Buna göre şöyle denilebilir: Müziksel işitme becerileri ile dilsel işitme becerileri aynı ya da benzer beklentilere hizmet ederler.

Mickela (1990), Steele (2006), Standley (2008), Paquette ve Rieg (2008) ve Öztosun (2006)'nın çalışmaları müziğin ilkokuma öğretimine olumlu etkisini kanıtlayan araştırmalardır ve yapılan “müzik ve ilkokuma” başlıklı bu araştırmanın sonuçları ile örtüşmektedir.

Öneriler

- Müzik destekli ilkokuma eğitimi materyalleri hazırlanarak sınıf öğretmenlerinin kullanımına sunulabilir.
- Yapılan bu araştırma daha büyük örneklem grubu ile tekrarlanabilir.
- İlkokuma için özel hazırlanmış görsel ve işitsel materyaller hazırlanarak yeni araştırmalar yapılabilir.

Yukarıdaki bilgilerin ışığında, müziğin ilkokuma ve diğer eğitim alanlarına etkisiyle ilgili araştırmaların dünyada olduğu gibi Türkiye’de de etken bir şekilde sürdürülmesi ülkemizdeki eğitim-öğretim açısından oldukça önemlidir.

KAYNAKÇA

- Akyol, H. (2001). Türkçe İlkokuma Yazma Öğretimi, Gündüz Eğitim ve Yayıncılık, Ankara, s.14;
- Anvari, S. H. Levy, B. A., Trainor, L. J., Woodside, J. (2002). Relations Among Musical Skills Phonological Processing And Early Reading ability İn Preschool Children, Department of Psychology McMaster University Hamilton, Ont, Canada, Received 6 August 2001; Revised 17 August 2002.
- Harp, B. (1988). Why Are Your Kids Singing During Reading Time, Reading Teacher, USA, s.454; Akt. Kolb, G. R.(1996). Read With A Beat Developing Literacy Through Music And Song, The Reading Teacher, September, Vol.50, No.1., USA, s.76.
- Kaptan, S. (1995). Bilimsel Araştırma ve İstatistik Teknikleri, Tekişik Web Ofset Tesisleri, Ankara, s.81, 88.
- Langfit, D. (1994). Interating Music Reading and Writing At The Primary Level, The Reading Teacher, February, Vol.47, No.5, USA.
- Mickela, T. (1990). Music Lessons May Open The Mind To Math And Science, Compliments Of The National Music Booster Club 1-800-543-2263.
- Milli Eğitim Bakanlığı,(2004). İlköğretim Türkçe Öğretim Programı ve Kılavuzu (1-5. Sınıflar, Taslak Baskı), Devlet Kitapları Müdürlüğü Basım Evi, Ankara, s.225, 226.
- Öztosun, Ö. (2002). İlköğretim Okullarında Müziklendirilmiş Fişlerle Yapılan Eğitimin İlkokuma Öğretimine Etkisi. Doktora Tezi, Gazi Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Ankara, s.2, 3, 4, 7, 8, 14.
- Öztosun, Ö. (2006). Dil Gelişimi Ve Eğitimde Müziğin Etkisi. Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü, Haziran, Özel Sayı.
- Paquette, K. R., Rieg, S. A. (2008).Using Music To Support The Literacy Development Of Young English Language Learners, Early Childhood Education Journal, 36.
- Standley, J. M. (2008). Does Music Intruction Help Children Learn To Read Evidence Of A Meta-Analysis, Applications Of Research İn Music Education, Fall / Winter, Vol. 27, Issue.1, 3 Charts.
- Steele, A. L. (2006). A Study Of The Effects Of Reading Enhanced Group Music Program On Children's Reading, Associate Professor, Chair Of The Music Therapy Departmen, School Of Music Ohio University.
- Uçan, A. (2005). İnsan ve Müzik İnsan ve Sanat Eğitimi, Evrensel Müzik Evi Yayınlar, Ankara, s.9,11, 20, 21, 32, 33.

EXTENDED ABSTRACT

1. Introduction

Based on the relationship between language and music and since the music is a tool of education, the purpose of this study is to put forth whether it is possible to get more effectively the achievements set for the first reading with education through music in each stage of forming sound, syllable, word, phrase, text in first reading education or not, and whether this method is effective in terms of "musical achievements" or not. The hypothesis and sub-hypotheses formed for that purpose are as follows;

Hypothesis

In the first semester of first year of elementary school, first reading education performed with music in addition to traditional first reading education is more effective than traditional first reading education.

Sub- Hypotheses

Between "first reading education with music support" and "traditional first reading education" there is a significant different in favor of the experimental group in reaching achievements that belong to 3rd sound group.

Between "first reading education with music support" and "traditional first reading education" there is a significant different in favor of the experimental group in reaching achievements that belong to 6th sound group.

In consequence of "first reading education with music support" performed in the experimental group, there is a significant difference between pretesting and posttest in terms of musical acquisitions (tune, rhythm repetition, collective and individual harmony, being able to act in unison, usage of diaphragm breathing).

The Importance of the Research

- Because of depending on language-music relation and that music is an educational tool; usage of music in first reading education is important in providing first reading with benefits.
- Method and materials used in the study may constitute an important resource to be used in first reading education. Method and materials developed in the research carry importance in terms proving new resources for the class teachers and music teachers who work in elementary schools.
- It is important in accessing elementary school first grade first reading goals with music support and in playing an effective role for the students to pass through an educational process more comfortably by enjoying it.
- This study carries importance regarding to become a source for people who shall make research in the subject of effects of music.

2. Method

In this study, the experimental research method of final test model with test and control group. The scope of the study consists of the first semester of first grade students and teachers of the primary schools in Elmadağ District in Ankara. Barut Primary School is

chosen from the Primary schools in Elmadağ District in Ankara Province and the first grade students and teachers in the academic year 2011-2012 comprise the research sample. Percentage frequency and non-parametric tests are used to analyse the data. The level of significance is determined as 0.05 in tests and the significance value (p) 0.05 is decided appropriately to the results obtained by being compared. While deciding, H_0 hypothesis is rejected if p-value is less than 0.05, and it is not rejected if p-value is greater than 0.05.

3. Findings, Discussion and Results

In the research, for the evaluation made in the middle (3rd sound group step) and at the end (6th sound group step) of the experimental process same result has been achieved.

That is to say;

- It is observed that there is no difference between groups in terms of “starting the sentence by inhaling” success.
- It is observed that there is a difference between groups in terms of “consonant sound/letter recognition” success.
- It is observed that there is no difference between groups in terms of “vowel sound/letter recognition” success.
- It is observed that there is a difference between groups in terms of “syllable formation” success.
- It is observed that there is no difference between groups in terms of “word formation” success.
- It is observed that there is no difference between groups in terms of “sentence formation” success.

For the evaluation made in the middle (3rd sound group step) and at the end (6th sound group step) of the experimental process, it may be stated that two achievements are verified and four achievements are not verified. “first reading education with music support” is more effective than first reading education steps “consonant sound/letter recognition” and “syllable formation” regarding acquisition. This method is ineffective regarding the acquisition of “starting the sentence by inhaling”, “vowel sound/letter recognition”, “word formation”, “sentence formation”. Even though the abovementioned four acquisitions are not effective enough for the method, it may be stated that this method is an actively usable method in first reading. The “consonant sound/letter recognition” acquisition effective in this method is realized by diaphragm breathing exercises and adherent single sound exercises; “syllable formation” is realized by adherent three-word exercise and common children’s songs whose lyrics are adapted, cartoon music or newly composed children’s songs. As a result of the “first reading education with music support” performed in the experiment group, significant difference has been achieved in pretesting and posttest regarding all musical acquisitions (tune, rhythm repetition, collective and individual harmony, being able to act in unison, usage of diaphragm breathing).

That is to say;

- It is observed that there is a significant difference between pretest and posttest in the experiment group regarding “Diaphragm breathing”.

- It is observed that there is a significant difference between pretest and posttest regarding the acquisition of “starting the musical study by taking a diaphragm breath”
- It is observed that there is a significant difference between pretest and posttest regarding the acquisition of “starting the musical study together with the group”.
- It is observed that there is a significant difference between pretest and posttest regarding the acquisition of “finishing the musical study together with the group”.
- It is observed that there is a significant difference between pretest and posttest regarding the acquisition of “singing the musical study consistent with the rhythm”.
- It is observed that there is a significant difference between pretest and posttest regarding the acquisition of “singing the musical study consistent with the tune”.
- It is observed that there is a significant difference between pretest and posttest regarding the acquisition of “pronouncing the lyrics in the musical study correctly”.
- It is observed that there is a significant difference between pretest and posttest regarding the acquisition of “accurate usage of voice and breathe in the musical study”.
- It is observed that there is a significant difference between pretest and posttest regarding the acquisition of “taking breath in the breathing positions in the musical study”.

As a result of the “first reading education with music support” performed in the experiment group, there is a significant difference between pretest and posttest regarding musical acquisitions (tune, rhythm repetition, collective and individual harmony, being able to act in unison, usage of diaphragm breathing). Thus hypothesis is confirmed, musical acquisitions are realized. Musical acquisitions expected as tune, rhythm repetition, collective and individual harmony, being able to act in unison, usage of diaphragm breathing are maintained by “first reading with music support”. Then, the realization of both first reading education and music education are expected results. Through the development of first reading system that serves two goals as in the research since first year of elementary school, it shall be possible for the child to have musical acquisitions while gaining first reading acquisitions.

Research of Langfit (1994) titled “Uniting Music, Reading and Writing in First reading Level” shows parallelism with this research themed “music and first reading” regarding the usage of known songs as material.

While the research of Öztosun (2002) themed “The Effect of Education Made with Musical Cards in Elementary Schools on First reading Education” forms a sample in the usage of music in first reading education regarding the “sentence” (deduction) method, this research themed “first reading and music” forms a sample in the usage of music in “voice based sentence” (induction) method. In both methods the effectivity of music support has been proved.

As in the research of Anvari et al (2002) who proved the positive effect of musical ability on the child’s language development, in this research themed “music and first reading” the results match up with each other. Thus it is possible to state that musical hearing abilities and linguistic hearing abilities serve same or similar expectations.

The studies of Mickela (1990), Steele (2006), Standley (2008), Paquette and Rieg (2008) and Öztosun (2006) are the researches that prove the positive effect of music on first reading education. And they match up with the results of the “music and first reading” research.

In the lights of the information above, it is quite important for the researches about the effect of music on first reading and other educational areas to be sustained actively in Turkey as in the world for the education in our country.